

Kvinnan som vågade skriva

Berättelse

Fredrika Bremer föddes 1801 på en gård i Finland, som då tillhörde Sverige. När hon var liten flyttade familjen till ett slott nära Stockholm. Fredrika fick en sträng uppfostran, eftersom flickor på den tiden skulle vara tysta och lydiga. Men Fredrika ville lära sig mer och leva ett friare liv.

År 1828 gav hon ut sin första bok. Hon vågade inte skriva sitt namn på den, så boken kom ut utan författare. Ändå blev den en stor succé. Hennes böcker översattes till många språk, och hon blev känd i både England och USA.

Fredrika ville också se hur andra länder fungerade. Därför reste hon ensam runt i USA mellan 1849 och 1851, vilket nästan ingen kvinna gjorde då. Hon besökte skolor och fängelser och såg slaveriet. När hon kom hem skrev hon en bok om allt hon hade sett.

År 1856 gav hon ut romanen "Hertha". Boken handlade om en ung kvinna som inte fick bestämma över sitt eget liv. Eftersom ogifta kvinnor inte var myndiga, bestämde en far eller bror över dem. Boken startade en stor debatt. Två år senare kom en ny lag som gjorde att ogifta kvinnor kunde bli myndiga vid 25 år. Boken hjälpte också till att Sveriges första högskola för kvinnor öppnade 1861.

Fredrika Bremer dog 1865. Många år senare, 1884, grundades Fredrika Bremer-förbundet, som fortfarande arbetar för kvinnors rättigheter. Fredrika var en pionjär som vågade kämpa, först med pennan och sedan med hela sitt liv.

Ordlista

ORD	FÖRKLARING
uppfostran	hur föräldrar lär barn att uppföra sig
sträng	hård och inte snäll
lydig	en som gör som andra säger
våga	att göra något fast man är rädd
succé	en stor framgång
översätta	att göra om en text till ett annat språk
slaveri	när människor ägs och måste arbeta utan lön
myndig	vuxen nog att bestämma själv enligt lagen
debatt	när många diskuterar en viktig fråga
pionjär	en person som är först med något nytt

Läsförståelsefrågor

1. Var föddes Fredrika Bremer?
 1. I Stockholm.
 2. På en gård i Finland.
 3. I England.
2. Varför stod inget namn på hennes första bok?
 1. Hon vågade inte skriva sitt namn.
 2. Hon hade ingen penna.
 3. Boken hade inget namn.
3. Vad gjorde Fredrika i USA?
 1. Hon studerade landet och skrev om det.
 2. Hon öppnade en bokhandel.
 3. Hon bodde där hela livet.
4. Vad ledde romanen "Hertha" till?
 1. En ny lag om kvinnors myndighet.
 2. Att hon flyttade till Amerika.
 3. Att hon slutade skriva.
5. Stämmer påståendena med texten? Svara **ja**, **nej** eller **det står inte i texten**.
 1. Fredrikas böcker lästes i flera länder.
 2. Fredrika hade tre bröder.
 3. På Fredrikas tid fick ogifta kvinnor bestämma över sig själva.
6. Skriv två saker som Fredrika gjorde under sin resa i USA.
7. Varför var det modigt av Fredrika att resa ensam? (öppen fråga)
8. Texten säger att Fredrika var en pionjär. Vad tror du att det betyder här?

Diskussionsfrågor

- Tror du att det var lätt eller svårt att vara kvinna på 1800-talet? Varför?
- Fredrika reste för att lära sig nya saker. Vad vill du lära dig mer om?
- **Skriv (3 meningar):** Berätta om en person som du tycker är modig. Vad gör personen?